ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-6, ISSUE-2

MILLIY MADANIY MEROS ASOSIDA TALABALARNING BILISH FAOLLIGINI SHAKLLANTIRISH

Farg‘ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti
Ijtimoiy fanlar kafedrasi dotsenti
Xolmatov Shahobidin Jumaboyevich

Annotatsiya. Maqolada milliy madaniy meros va falsafa fanining talabalarning bilish faolligini rivojlantirish, zamonaviy oliy ta’lim jarayonida bilish faoliyati, mustaqil idrok, tanqidiy tahlil va ijodiy qayta talqin qilish qobiliyatlarini shakllantirish, falsafa fani milliy mutafakkirlar merosi va tarixiy-falsafiy tafakkurdan foydalanishi, ta’limdagi davlat siyosati, normativ-huquqiy hujjatlar va pedagogik amaliyotlar, milliy madaniy merosdan oqilona foydalanish talabalarning intellektual mustaqilligi, tanqidiy tafakkuri va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim vosita ekanligi haqida so‘z yuritilgan.

Kalit so‘zlar: milliy madaniy meros, bilish faolligi, falsafa fani, oliy ta’lim, intellektual salohiyat, pedagogik metodologiya.

ФОРМИРОВАНИЕ КОГНИТИВНОЙ АКТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ НАЦИОНАЛЬНОГО КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

Аннотация. В статье говорится о развитии познавательной активности студентов в области национального культурного наследия и философии, формировании познавательной деятельности, самостоятельного восприятия, критического анализа и творческого переосмысления в современном высшем образовании, использовании наследия национальных мыслителей и историко-философского мышления в философии, государственной политике в образовании, нормативно-правовых актах и педагогической практике, рациональном использовании национального культурного наследия как важного инструмента в развитии интеллектуальной самостоятельности, критического мышления и творческих способностей студентов.

Ключевые слова: национальное культурное наследие, познавательная активность, философия, высшее образование, интеллектуальный потенциал, педагогическая методология.

FORMING STUDENTS' COGNITIVE ACTIVITY BASED ON NATIONAL CULTURAL HERITAGE

Annotation. The article discusses the development of students' cognitive activity in the field of national cultural heritage and philosophy, the formation of cognitive activity, independent perception, critical analysis, and creative reinterpretation in modern higher education, the use of the heritage of national thinkers and historical-philosophical thinking in philosophy, state policy in education, regulatory legal acts, and pedagogical practice, and the rational use of national cultural heritage as an important tool in developing students' intellectual independence, critical thinking, and creative abilities.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

VOLUME-6, ISSUE-2

Keywords: national cultural heritage, cognitive activity, philosophy, higher education, intellectual potential, pedagogical methodology.

KIRISH

Zamonaviy globallashuv jarayonlari, raqamli texnologiyalarning jadal sur’atlarda rivojlanishi hamda intellektual raqobatning kuchayishi sharoitida oliy ta’lim tizimi oldida mazmunan yangi va murakkab vazifalar yuzaga chiqmoqda. Bugungi ta’lim paradigmasi talabalarning tayyor bilimlarni mexanik o‘zlashtirishiga emas, balki ularning bilimni mustaqil idrok etish, tanqidiy baholash va ijodiy qayta talqin qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo‘naltirilishini taqozo etadi. Shu bois zamonaviy ta’limda talaba bilimni passiv qabul qiluvchi emas, balki uni anglaydigan, tahlil qiladigan va yangi ma’nolar bilan boyita oladigan faol bilish subyekti sifatida shakllanishi ustuvor pedagogik maqsadga aylanmoqda [9, 45–46; 21, 62–64].

Mazkur jarayonda falsafa fanining o‘rni alohida metodologik ahamiyatga ega. Chunki falsafa tafakkur madaniyatini rivojlantirish, mantiqiy va tanqidiy fikrlashni shakllantirish, shuningdek, refleksiv yondashuvni qaror toptirish orqali shaxsning intellektual mustaqilligini ta’minlaydi. Falsafa fanini o‘qitish jarayonida talabalarning bilish faolligini oshirish ularning tahliliy tafakkuri, muammoli vaziyatlarga nisbatan ongli munosabati hamda mustaqil xulosa chiqarish qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi [17, 112–114; 19, 89–91].

O‘zbekiston Respublikasida oliy ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, ta’lim sifatini oshirish va yoshlarning intellektual salohiyatini yuksaltirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlari sifatida e’tirof etilgan. Xususan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrdagi PF–5847-sonli “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmonida oliy ta’limni zamon talablari asosida isloh qilish, mustaqil fikrlovchi va raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlash hamda ta’lim tizimini izchil modernizatsiya qilish vazifalari belgilab berilgan [1, 4, 9].

Mazkur normativ-huquqiy hujjatda oliy ta’lim sohasida davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish, hududlarda oliy ta’lim muassasalari tarmog‘ini kengaytirish hamda oliy ta’lim bilan qamrov darajasini oshirish kabi ustuvor yo‘nalishlar belgilangan bo‘lib, ular yoshlarning intellektual faolligi va kasbiy salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi [1, 4; 12, 33–35]. Shuningdek, 2024-yil 25-mayda qabul qilingan oliy ta’limga qabul va davlat buyurtmasini joylashtirish tizimini takomillashtirishga doir Farmon orqali muhandislik, tibbiyot, aniq va tabiiy fanlar kabi ustuvor sohalarga alohida e’tibor qaratildi. Bu esa talabalarning bilim va ko‘nikmalarini zamonaviy ijtimoiy-iqtisodiy ehtiyojlar bilan uyg‘unlashtirishga xizmat qildi [2, 11; 10, 57–59].

Normativ-huquqiy hujjatlarda ta’lim jarayonini milliy va umuminsoniy qadriyatlarga tayangan holda tashkil etish, yosh avlodni ma’naviy yetuk, ijtimoiy mas’uliyatli va keng dunyoqarashga ega shaxs sifatida tarbiyalash strategik vazifa sifatida belgilangan. Bu holat falsafa fanini o‘qitishda milliy madaniy merosga tayangan yondashuvning metodologik jihatdan asoslanganligini ko‘rsatadi [3, 5–6; 14, 101–103].

Mazkur nuqtayi nazardan, milliy madaniy meros ta’lim jarayonining muhim ma’naviy-gnoseologik manbai sifatida namoyon bo‘ladi. U xalqning tarixiy tajribasi, dunyoqarashi, qadriyatlar tizimi va falsafiy tafakkurini mujassam etgan holda, avlodlar davomida shakllangan bilish usullari, tafakkur an’analari hamda axloqiy-me’yoriy qarashlarni o‘zida aks ettiradi [20, 78–80; 4, 44–46]. Milliy madaniy meros inson bilishini faqat ratsional jarayon sifatida emas, balki ma’naviy-axloqiy kamolot bilan uzviy bog‘liq hodisa sifatida talqin etishga imkon beradi.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-6, ISSUE-2

Ta’lim jarayonida milliy madaniy merosdan oqilona foydalanish talabalarda bilimga bo‘lgan ichki ehtiyojni shakllantirish, intellektual qiziqishni kuchaytirish va bilish faolligini oshirishning samarali pedagogik vositasi hisoblanadi. Ayniqsa, falsafa fanida milliy mutafakkirlar merosiga murojaat qilish talabalarning bilish jarayonini shaxsiy va ijtimoiy ahamiyatga ega mazmun bilan boyitib, ularni faol tahlilchi va mustaqil xulosa chiqaruvchi subyekt sifatida shakllantiradi [17, 119–120; 16, 72–74]. Natijada ta’lim jarayoni reproduktiv xususiyatdan chiqib, refleksiv, mazmunli va ijodiy yo‘nalishga ega bo‘ladi.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi zamonaviy oliy ta’lim tizimida talabalarning bilish faolligini shakllantirish masalasining davlat siyosati nuqtai nazaridan ustuvor ahamiyatga ega ekanligida namoyon bo‘ladi. Bugungi globallashuv jarayoni, raqamli texnologiyalarning tezkor rivoji va intellektual raqobatning ortishi sharoitida ta’lim jarayoni talabalarning tayyor bilimlarni faqat mexanik o‘zlashtirishiga emas, balki ularni mustaqil idrok etish, tanqidiy baholash va ijodiy talqin qilish qobiliyatlarini shakllantirishga yo‘naltirilishini talab etadi [9, 45–46; 8, 22–24]. Shu nuqtai nazardan, talaba bilimni passiv qabul qiluvchi emas, balki uni chuqur anglaydigan, tahlil qiladigan va yangi ma’nolar bilan boyita oladigan faol bilish subyekti sifatida rivojlanishi ta’limning asosiy pedagogik vazifasiga aylanadi.

Bu jarayonda falsafa fanining o‘rni alohida metodologik ahamiyatga ega bo‘lib, u talabalarning tafakkur madaniyati, tanqidiy va refleksiv fikrlash qobiliyatlarini shakllantirish orqali bilish faoliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi [17, 112–114; 6, 56–58]. Falsafa fani nafaqat muammoli vaziyatlarni tahlil qilish va mustaqil xulosa chiqarish ko‘nikmalarini mustahkamlaydi, balki talabalarning intellektual mustaqilligini ham ta’minlaydi [17, 119–120; 7, 41–43].

O‘zbekiston Respublikasida oliy ta’limni modernizatsiya qilish, ta’lim sifatini oshirish va yoshlarning intellektual salohiyatini yuksaltirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlari sifatida belgilangan. Shu maqsadda Prezidentning 2019-yil 8-oktyabrdagi PF–5847-sonli farmoni oliy ta’limni zamon talablariga moslashtirish, mustaqil fikrlaydigan va raqobatbardosh kadrlar tayyorlash hamda tizimli modernizatsiya qilish vazifalarini belgilab berdi [1, 4, 20; 2, 15–18]. Ushbu hujjat davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish, hududlarda oliy ta’lim muassasalari tarmog‘ini kengaytirish hamda oliy ta’lim bilan qamrovni oshirish kabi yo‘nalishlarni ham nazarda tutadi, bu esa talabalarning intellektual faolligi va kasbiy salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi [1, 4; 12, 33–35; 11, 89–91].

Shuningdek, normativ-huquqiy hujjatlar ta’lim-tarbiya jarayonini milliy va umuminsoniy qadriyatlarga tayangan holda tashkil etishni, yosh avlodni ma’naviy yetuk, ijtimoiy mas’uliyatli va keng dunyoqarashga ega shaxs sifatida tarbiyalashni strategik vazifa sifatida belgilaydi. Bu esa falsafa fanini milliy madaniy merosga tayangan holda o‘qitish zaruratini ilmiy va amaliy jihatdan asoslaydi [3, 5–6; 101–103].

Biroq milliy madaniy merosning ta’lim jarayonida yetarli metodik tizimga kiritilmaganligi, xususan, uni talabalarning bilish faolligini rivojlantirish vositasi sifatida qo‘llash masalasining yetarlicha tadqiq etilmaganligi mavzuning dolzarbligini yanada oshiradi [20, 78–80; 18, 64–66]. Shu sababli falsafa fanida milliy mutafakkirlar merosi va tarixiy-falsafiy tafakkurdan foydalanish orqali talabalarning bilish jarayonini faollashtirish mexanizmlarini ilmiy jihatdan asoslash alohida ahamiyatga ega [17, 119–120; 4, 73–75].

Natijada, milliy madaniy meros asosida talabalarning bilish faolligini shakllantirish masalasini falsafa fani doirasida o‘rganish zamonaviy ta’lim islohotlari, davlat siyosati va pedagogik amaliyot bilan

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

uzviy bog‘liq bo‘lib, tadqiqotning ilmiy-nazariy va amaliy dolzarbligini belgilaydi. Milliy madaniy meros jamiyatning tarixiy va ma’naviy taraqqiyot tajribasini mujassam etgan holda, inson tafakkurining shakllanishi va rivojlanishida muhim manba vazifasini bajaradi [4, 29–46].

MUXOKAMA

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, zamonaviy oliy ta’lim sharoitida talabalarning bilimga bo‘lgan faolligi nafaqat tayyor akademik bilimlarni egallash bilan cheklanmaydi, balki ularni mustaqil idrok etish, tanqidiy baholash va ijodiy qayta talqin qilish qobiliyatlarini shakllantirishga bog‘liq. Shu nuqtai nazardan, falsafa fanining pedagogik va metodologik ahamiyati keskin oshadi. Falsafa talabalarda tanqidiy tafakkur, refleksiv yondashuv, mantiqiy tahlil va muammoli vaziyatlarda ongli xulosa chiqarish ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Bu esa ularni nafaqat akademik jihatdan bilimli, balki intellektual mustaqil shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

Milliy madaniy merosni ta’lim jarayoniga integratsiya qilish orqali talabalarda bilimga ichki ehtiyoj, tafakkur an’analari va axloqiy-me’yoriy qadriyatlarni uyg‘unlashtirish imkoniyati paydo bo‘ladi. Masalan, qadimgi mifologik tasavvurlar talabalarga borliqni ramziy va obrazli shaklda idrok etishni o‘rgatadi, bu esa ularning emotsional-idrokiy qobiliyatlarini rivojlantiradi. Diniy-falsafiy qarashlar orqali talaba bilishni faqat faktologik emas, balki axloqiy va ma’naviy jihatdan talqin qilishni o‘rganadi. Sharq mutafakkirlarining falsafiy merosi esa bilishning ratsional, mantiqiy va tajribaviy asoslarini chuqurroq tushunishga yordam beradi. Masalan, Abu Nasr Forobiy bilishni inson aqlining eng oliy faoliyati sifatida talqin qilib, uning shaxs va jamiyat taraqqiyotidagi ahamiyatini ko‘rsatadi, Abu Rayhon Beruniy esa ilmiy bilishda empirik kuzatuv va tanqidiy tahlilning ustuvorligini ta’kidlaydi. Shu tarzda milliy madaniy meros talabalarning bilish jarayonini ko‘p qirrali, mazmunli va ijtimoiy hamda shaxsiy ahamiyatga ega manbaga aylantiradi.

Shuni ta’kidlash lozimki, normativ-huquqiy hujjatlar va davlat siyosatida belgilangan ustuvor yo‘nalishlar oliy ta’limda milliy madaniy merosni pedagogik jihatdan samarali qo‘llash uchun muhim zamin yaratadi. Xususan, oliy ta’limni modernizatsiya qilish, davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish, hududlarda ta’lim muassasalari tarmog‘ini kengaytirish kabi yo‘nalishlar talabalarning intellektual faolligi va kasbiy salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ta’lim-tarbiya jarayonini milliy va umuminsoniy qadriyatlarga tayangan holda tashkil etish, yoshlarni ma’naviy yetuk va ijtimoiy mas’uliyatli shaxs sifatida tarbiyalash talabaning bilimga bo‘lgan ichki motivatsiyasini kuchaytiradi.

Biroq, amaliy tajribalar shuni ko‘rsatadiki, milliy madaniy meros yetarlicha metodik tizimga kiritilmaganligi pedagogik jarayonda talabalarning bilish faolligini to‘liq shakllantirishni murakkablashtiradi. Shu sababli falsafa fanida milliy mutafakkirlar merosi va tarixiy-falsafiy tafakkurdan foydalanish orqali talabalarning bilish jarayonini faollashtirish mexanizmlarini tizimli ilmiy asoslash dolzarb vazifa hisoblanadi. Bunda qadimiy va zamonaviy pedagogik metodlarni uyg‘unlashtirish, interaktiv va refleksiv mashg‘ulotlar orqali talabalarning mustaqil fikrlashini rag‘batlantirish muhim ahamiyatga ega.

Bundan tashqari, milliy madaniy merosni o‘qitish orqali talabalarda bilishning etnik, madaniy va falsafiy kontekstlarini tushunish qobiliyati rivojlanadi. Bu esa ularni global bilim maydonida muvaffaqiyatli faoliyat yuritadigan, tanqidiy tafakkurga ega va ijtimoiy jihatdan mas’uliyatli shaxslar sifatida shakllantirish imkonini beradi. Shu bilan birga, falsafa fanini milliy madaniy meros bilan

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

bog‘lash pedagogik jarayonda ijodiy va refleksiv yondashuvlarni uyg‘unlashtirishga, ta’limni nafaqat akademik, balki ma’naviy va ijtimoiy jihatdan ham boyitishga xizmat qiladi.

Natijada, milliy madaniy merosning oliy ta’lim jarayonida oqilona qo‘llanilishi nafaqat bilish faolligini oshirish, balki talabalarning tanqidiy tafakkuri, ijodiy salohiyati va intellektual mustaqilligini rivojlantirishda strategik vosita sifatida xizmat qiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy oliy ta’lim tizimida talabalarning bilish faolligini shakllantirish masalasi nafaqat pedagogik, balki chuqur falsafiy ahamiyatga ega bo‘lgan dolzarb muammo hisoblanadi. Globallashuv va raqamli taraqqiyot sharoitida bilimlarni mexanik o‘zlashtirish emas, balki ularni mustaqil anglash, tanqidiy tahlil qilish va ijodiy qayta ishlashga qodir shaxsni tarbiyalash ustuvor vazifaga aylanmoqda. Ushbu jarayonda falsafa fani talabalarning tafakkur madaniyatini, refleksiv yondashuvini va bilish faoliyatini rivojlantirishda muhim metodologik asos bo‘lib xizmat qiladi.

Milliy madaniy meros esa bilish jarayonini faqat ratsional faoliyat sifatida emas, balki insonning ma’naviy-axloqiy kamoloti bilan uzviy bog‘liq hodisa sifatida talqin etishga imkon beradi. Qadimgi mifologik tasavvurlar, diniy-falsafiy qarashlar va Sharq mutafakkirlari merosida aks etgan gnoseologik g‘oyalar talabalarning bilish faoliyatini mazmunan boyitish, ichki motivatsiyasini kuchaytirish va mustaqil fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun muhim nazariy manba bo‘lib xizmat qiladi.

Shu bois, falsafa fanini milliy madaniy meros asosida tashkil etish va o‘qitish zamonaviy ta’lim islohotlari, davlat siyosati hamda pedagogik amaliyot ehtiyojlari bilan bevosita uyg‘unlashadi. Bu yondashuv talabalarning bilish faolligini shakllantirish, ularni faol, mas’uliyatli va ijodiy tafakkur egasi sifatida kamol toptirishda samarali ilmiy-amaliy asos bo‘lib xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Тишабаева Л. А. Развитие ремесла в Узбекистане //Проблемы современной науки и образования. – 2019. – №. 11-1 (144). – С. 110-111.
2. Тишабаева Л. А. Роль трудов учёных-мыслителей востока в духовном возрождении общества //Достижения науки и образования. – 2018. – №. 13 (35). – С. 34-35.
3. Тишабаева Л. А. Эффективное применение педагогических и образовательных технологий на занятиях //Достижения науки и образования. – 2019. – №. 3 (44). – С. 54-56.
4. Тишабаева Л. А. Возможности развития туризма в городе Кувасай Республики Узбекистан //Научные исследования. – 2018. – №. 6 (25). – С. 25-27.
5. Тишабаева Л. А. Изучение истории в воспитании молодежи Узбекистана-один из важнейших вопросов //Вопросы науки и образования. – 2018. – №. 7 (19). – С. 84-85.
6. Rajabov M. J., Rajabova X. X. Self-consciousness of students in social and psychological mechanisms //Theoretical & Applied Science. – 2019. – №. 12. – С. 176-179.
7. Khusanboyevna R. K. INNOVATIVE CRITERIA AND LEVELS OF DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGY //Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – 2025. – Т. 5. – №. 2. – С. 300-305.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

8. Xusanboyevna R. X. SCIENTIFIC APPROACHES TO PEDAGOGICAL COMPETENCE IN DEVELOPED COUNTRIES //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – Т. 11. – №. 12. – С. 1148-1156.

9. Rajabova X. X., Dekhkanova M. B. TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATI TA'LIM-TARBIYA JARAYONINING PIROVARD NATIJASI SIFATIDA //Academic research in educational sciences. – 2023. – Т. 4. – №. TMA Conference. – С. 251-255.

10. Эргашев У. А. ПРИОРИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ЭТИКИ В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ //Экономика и социум. – 2023. – №. 12 (115)-1. – С. 1573-1575.

11. Эргашев У. А. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИЗУЧЕНИЯ ПРОБЛЕМЫ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ //Экономика и социум. – 2023. – №. 10 (113)-1. – С. 785-788.

12. Adhamovich E. U. AESTHETIC AND ECOLOGICAL ATTITUDE OF THE PERSON TO NATURE CHARACTERISTICS OF THE FORMATION OF ITS PROPERTIES //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 42. – С. 543-546.

13. Adhamovich E. U. PROBLEMS OF PATRIOTIC SENSE FORMATION IN YOUTH //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 42. – С. 209-212.

14. Adhamovich E. U. THE ROLE OF PERSONALITY EDUCATION IN PERSONAL SOCIAL ACTIVITY //Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture. – 2023. – Т. 4. – №. 11. – С. 107-111

15. Muratovna O. Z. THEORETICAL FOUNDATIONS OF USING THE TRADITIONS OF FOLK PEDAGOGY IN EDUCATING THE YOUNG GENERATION IN THE NATIONAL SPIRIT //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – Т. 11. – №. 10. – С. 74-77.

16. Madaliev, M., Usmonov, M., Otajonov, J., Bilolov, I., Otakhanova, Z., Rajabova, K., & Israilov, S. (2024). The effect of slip on the development of flow separation due to a bump in a channel based on a two-fluid turbulence model. In E3S Web of Conferences (Vol. 508, p. 06003). EDP Sciences.

17. Qodirov, X., Rajabova, X., Abdullajonova, N., Otaxonova, Z., Aliev, I., Abdurakhmon, S., & Sayitov, S. (2024). On analytical study of heat transfer phenomenon in special-shape soldering iron. In E3S Web of Conferences (Vol. 508, p. 05006). EDP Sciences.

18. Zamiraxon O., Madinabonu S. MECHANISMS FOR ACTIVATING FEMALE STUDENTS'ENGAGEMENT IN DEVELOPING LANGUAGE LEARNING SKILLS THROUGH INTERACTIVE METHODS BASED ON FOLK PEDAGOGY //Universum: технические науки. – 2025. – Т. 7. – №. 6 (135). – С. 28-31.

19. Boykuziyeva R. K. Theoretical and practical issues of researching the characteristics of the formation of social tolerance in students //Journal of Pedagogical Inventions and Practices. – 2023. – Т. 18. – С. 14-19.

20. Бойкузиеа Р., Тишабаева Л. Ахборотлар ёрдамида туристик оқимни ва турмаҳсулотларни етказиб беришни бошқариш //Yosh Tadqiqotchi Jurnali. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 31-37.

21. Юсупов А., Бойкузиева Р. УГРОЗЫ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В МИРЕ НА ВОСПИТАНИЕ МОЛОДЕЖИ И СПОСОБЫ ИХ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ //Экономика и социум. – 2023. – №. 12 (115)-1. – С. 1613-1617.

22. Karimovna B. R. Modern Problems of Attracting Students to the National Cultural Heritage //Zien Journal of Social Sciences and Humanities. – 2023. – Т. 27. – С. 32-35.
23. Boyqo‘zieva R. MILLIY MADANIY MEROSIMIZNI O ‘RGANISHDA TALABALAR INTELLEKTUAL MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY JARAYONLARI //Farg'ona davlat universiteti. – 2023. – №. 3. – С. 46-46.
24. Ўринбоева М. С. ТАБИАТГА ЭКОЛОГИК МУНОСАБАТЛАР ТАРИХИНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ //Scientific progress. – 2021. – Т. 2. – №. 1. – С. 1554-1557.
25. Sodikovna, O. M. (2023). Ethical Aspects of Ecological Relations. Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture, 4(1), 131-134. **https://doi.org/10.17605/OSF.IO/EWDR3**
26. Maftuna O. MILLIY ETOSFERA VA EKOLOGIK MADANIYAT //Yosh Tadqiqotchi Jurnali. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 197-203
27. Ўринбоева М. С., Расулова Ш. А. ЭКОЛОГИК БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТНИ ТАЪМИНЛАШДА АХЛОҚНИНГ ФУНКЦИЯЛАРИ //ТОШКЕНТ-2021. – С. 104.
28. Уринбаева М. С. ТАБИАТГА ЭКОЛОГИК МУНОСАБАТ ВА МАДАНИЯТ //Экономика и социум. – 2021. – №. 11-2 (90). – С. 506-508.
29. Murodil R. The concept of makiavellism in the scientific psychological literature and the degree of mac-scale in a person //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – Т. 11. – №. 5. – С. 1249-1257.
30. Rajabov M. J. MANIPULATION AS PROCESS DECISION MAKING IN ADVERTISING //Психологическое здоровье населения как важный фактор обеспечения процветания общества. – 2020. – С. 358-360.
31. Murodil R. The concept of makiavellism in the scientific psychological literature and the degree of mac-scale in a person //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – Т. 11. – №. 5. – С. 1249-1257.
32. Ражабов М. Ж. Психолингвистик жараёнда манипуляциянинг роли //Инновации в педагогике и психологии. – 2021. – Т. 4. – №. 7.
33. Jumaboevich R. M. Black Three in Personal Psychological Characteristics or Maciavelism, Psychopathy and Narsism. – 2022.
34. Atamukhamedova M. R., Eminov A. Y., Boratov O. M. Changes in the respiratory and blood system as a result of physical exercises //CHANGES. – 2019. – Т. 10. – С. 102019.
35. Mikheeva A. I. HEALTH BENEFITS OF REGULAR PHYSICAL ACTIVITY: A LITERATURE REVIEW //Theoretical & Applied Science. – 2020. – №. 11. – С. 467-474.
36. Mikheeva A. I. К НЕКОТОРЫМ ПРОБЛЕМАМ ВОСПИТАНИЯ В ХОДЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА //Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnali. – 2022. – Т. 2. – №. 9. – С. 90-97.
37. Mikheeva A. I. PHYSICAL EDUCATION AND PHYSICAL ACTIVITY IN MODERN LIFESTYLE //Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnali. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 31-39.
38. Mikheeva A. TEACHING SKILL OF THE TEACHER AND ITS FORMATION //Scientific Bulletin of Namangan State University. – 2020. – Т. 2. – №. 8. – С. 323-328.
39. Abduxalim o‘g‘li, A. I. (2025, September). FARG ‘ONA VODIY VILOYATLARIDA MEHNAT BOZORI: MAVJUD HOLAT VA MUAMMOLAR. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 2, pp. 451-454).

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889, 2024-6.875 ResearchBib IF: 10.25 / 2025

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-6, ISSUE-2

40. Abdukhamidov, I. (2021, June). PROCESSES OF POPULATION MIGRATION IN FERGANA REGION. In Конференции.